

ומקשינן: **והתניא: תקע בשופר של עבודת כוכבים לא יצא!** וכן אם נטל לולב של עבודת כוכבים **לא יצא!**?

ומתריצין: אמר רב **אשי: הכי השתא!** ? אין דומה כסוי הדם לשופר ולולב! **כי התם,** בשופר ולולב, אין הטעם ש"לא יצא" משום

שנהנה מאיסור הנאה⁽¹³⁾, אלא מאחר ט9-ב שבשופר ולולב **שיעורא בעינן,** שיש להם שיעור כמה יהא גודלם, ושופר ולולב זה של **עבודת כוכבים** — **כתותי מכתת שיעורא!**

ומשום שנהנה מאיסור הנאה. הרי, שקיום המצוה נחשב להנאה. ויקשה על רבא!?

ומתריצין: **לא!** אלא **אם תקע בו** — כן **יצא!** כי מצות לאו ליהנות ניתנו [אלא, שלכתחילה לא יתקע בשופר של עבודת כוכבים משום שמאוס הוא]⁽¹²⁾.

עוד הקשה רב רחומי לרבינא שהרי שנינו: **לולב של עבודת כוכבים** — **לא יטול!** ודייקין: **מאי לאו, אם נטל** — **לא יצא!** ? ומתריצין: **לא!** **אם נטל** — **יצא!**

שבחליצה אין חסרון של מיאוס כי אין מצוה זו עשויה להדר לפני המקום כשופר ולולב, ומה שאין חולצים לכתחילה בסנדל של ע"ז הוא משום שאינו סנדל שלו, אי נמי לכתחילה גנאי לעשות שום מצוה בע"ז, ולכאורה תמוה מסוגין שכיסוי הדם מותר לכתחילה כיון שאין בו חסרון של מיאוס. ובהכרח שחלוק אפר ע"ז מעיר הנדחת, כי באפר עיר הנדחת עצמו לא נעשה איסור אלא רק ביושביה וכנ"ל. וראה בכנסת הגדולה שהרי"ף והשו"ע השמיטו דין כיסוי בעפר עיר הנדחת כי אינו נוהג היום, ותמה שהרי אפשר ללמוד מכך לדין שחיקת זהב של ע"ז אם כשר לכיסוי, ולפי המבואר בע"ז אין מכסין משום מיאוס, והנידון רק באפר עיר הנדחת שלא נעשית העבירה בגופו.

13. הריטב"א כתב שרב אשי אינו חוזר מהתירון לעיל ש"לא יתקע" היינו לכתחילה אך בדיעבד יצא, ומעמיד את המשנה ש"לא יתקע" ואם תקע יצא, בשופר של ע"ז של עכו"ם שיש לה ביטול ואפילו קודם ביטול אינה נחשבת כעומדת לישרף, וגם אינו עובר באיסור הנאה כי מצוות לאו ליהנות נתנו. ואילו הברייתא ששנינו בה ש"לא יצא" עוסקת בשופר ע"ז של ישראל שאין לה ביטול, ולפיכך מיכתת שיעורה ולא יצא אף שמצוות לאו ליהנות נתנו. וכן ביארו

אסור לקיים את המצוה לכתחילה איסור הנאה.

12. רש"י פירש שיוצא ידי חובה כי אינה נחשבת הנאה, אך לכתחילה לא יתקע בו משום דמאיס, וכוונתו כדברי תוס' שלא יקשה על רבי זירא שאמר שמכסים באפרה לכתחילה והרי בשופר אין תוקעים אלא בדיעבד, וביאר שלגבי כיסוי לא חוששים אם יכסה בדבר מאוס.

ובתורת חיים הקשה למה נחלק בין מצות כיסוי לשאר מצוות והרי לעיל [פז א] אמרו שלא יכסה ברגל שלא יהיו מצוות בזויות עליו. ועוד שמתעם זה יכול לכסות גם בעפר עבודה זרה ממש ועדיף לנקוט דבר שנוהג היום. ולכן ביאר שרק עפר עיר הנדחת הותר כי הוא עצמו לא מאיס אלא יושביה, ורק כלפי איסור הנאה שבו מועיל הטעם שמצוות לאו ליהנות נתנו, אבל עפר ע"ז עצמו אסור לכסות בו משום דמאיס.

ובערוך לנר [סוכה לא ב] כתב שרק מעשה הכיסוי אסור לעשותו דרך בזיון, אך העפר שמכסין בו הוא דבר מאוס ולא איכפת לן שיהא מאוס גם משום עבירה. ובעמק ברכה [לולב ז] כתב שרק בחפצא של מצוה שייך פסול מאוס, כגון בלולב ונעל של חליצה [כמובא בתוס'] אך העפר שמכסין בו אינו חפצא של המצוה. [וראה רש"י לא א ד"ה במזמין].

ובתוס' רא"ש ביבמות [קג ב] כתב